

fredningsrådet 1931 som landbrugsministeriets repræsentant, der skulle være skovkyndig. Da Reservatrådet blev oprettet 1936 fik han også sæde der, og han blev dets formand 1939, efter at dets første formand ors. CARL BECKER var afgået ved døden.

FABRICIUS havde sine meninger, og han kunne stå temmelig stejlt; han holdt ikke af at blive modsagt. Han var et stemningsmenneske, der er gået til fredningssager med en ildhu som få. Han kunne strække sig vidt i sin tillid til folk, han havde fatet sympati for og tiltro til. Sidst i 1950'erne var han meget ivrig efter at få startet et fuglefredningsfond, og i marts-april 1958 talte han for denne sag på møder i Dansk Ornithologisk Forening i København, Århus og Odense. Det kneb dog med at komme videre, bl. a. fordi forskellige personer, hvis deltagelse i propagandavirksomhed FABRICIUS havde håbet på og eventuelt regnet med, så sig ude af stand til at påtage sig denne opgave; endvidere forekom de øko-

nomiske muligheder dengang temmelig problematiske. Den for ringe tilslutning var en sorg for FABRICIUS, som dybt skuffet opgav at arbejde videre med disse ideer. 1959 trådte han ud af Naturfredningsrådet, og Reservatrådet (der fra 1967 har heddet Vildtnævnet) forlod han 1964 efter en formandsperiode på 25 år.

I sine velmagtsdage gjorde FABRICIUS sig ikke bemærket som ornithologisk forfatter. I sit otium fik han tid, og han slog sig på Hjejlerne. Han allierede sig med POUL HALD-MORTENSEN, og frugten af dette samarbejde blev en afhandling om »Hjejlen som ynglefugl i Danmark 1963-1966« (Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. 1969, 63: 137-160).

1957 modtog FABRICIUS udnævnelse til kammerherre og 1959 til kommandør af Dannebrog. Endvidere var han indehaver af Kong Chr. Xs Mindetegn samt de to svenske hædersbevisninger Nordstjerneordenen og Vasaordenen.

Mindre meddelelser

Iagttagelser, som er godkendt af sjældenhedsudvalget, er mærket med stjerne (*).

Records approved by the rarity-committee are marked with asterisk ().*

IAGTTAGELSER AF SJÆLDNERE FUGLE PÅ SYD- OG ØSTBORNHOLM, JUNI 1970

TOPPET LAPPEDYKKER (*Podiceps cristatus*)

1 ex. iagttoges udfor Hammerslet nord for Svaneke d. 8.6. Er en sjælden gæst på Bornholm i yngletiden.

LILLE PRÆSTEKRAVE (*Charadrius dubius*)

1 ex. ved Nexø Sydstrand d. 9.6.

SVALEKLIRE (*Tringa ochropus*)

Antagelig ynglende ved Dueodde, idet fuglene gentagne gange under besøget hørtes flyve over granplantagerne. D. 10.6. besøget en lille skov-

mose nær Dueodde. Opholdet her varede 1¼ time, og ca. hvert 20. minut sås Svaleklirer i mosen søgende efter føde, hvorefter de fløj ind i plantagerne. Trods en mindre eftersøgning fandtes reden ikke, men fuglen må antages at yngle på Dueodde.

MARKPIBER (*Anthus campestris*)

Han i parringsflugt over Dueodde d. 7.6. Mere spændende er velnok han i sangflugt ved Svaneke d. 8.6.

KLAUS MALLING OLSEN

Hardorffsvej 1A, 3h, 1874 København V

SUMMARY: Notes from the island Bornholm, Baltic Sea in June 1970.

TREDÆKKERE (*Gallinago media*)*

I VEJLERNE

I forbindelse med Vildtbiologisk Stations undersøgelser over fugle i det videnskabelige reservat Vejlerne i Nordvestjylland er der i årene 1966-70 indsamlet enkelte oplysninger om Tredækkerens (*Gallinago media*) forekomst.

Tidligere har LÆSSØE (LÆSSØE, O., 1965: Tredækkere (*Gallinago media*) i Jylland. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. 59: 53-54) gjort adskillige iagttagelser af Tredækkere i Nordvestjylland.

I det følgende omtales observationerne fra Vejlerne:

1966:

Det var det sidste år, hvor der var jagttid på Tredækkeren, idet den blev totalfredet, da den nye jagtlov trådte i kraft i 1967. I de vestlige Vejler blev der nedlagt 1 Tredækker i perioden 26.-28. august. Det var jægernes mening, at der dette år blev set flere Tredækkere end i de nærmest foregående sæsoner.

1967:

D. 19. sept. så S. WARMING og forfatteren en Tredækker i den nordlige del af Bygholmsvejle.

1968:

D. 9 aug. sås en Tredækker ved kanten af Limfjorden ud for »Lille Indtørring« i De Vestlige Vejler. Den blev iagttaget på 20-30 m's afstand af A. H. JOENSEN, F. SPAGNER og forfatteren.

D. 16. aug. sås en Tredækker ved Arup Vejle. Den fløj lige over mit opholdssted i ca. 20 m's højde under iøvrigt gode iagttagelser.

D. 20. aug. sås 2 Tredækkere flyve forbi, mens jeg opholdt mig i Glombak. De fløj ganske lavt over rørene og blev set på lille afstand.

1969:

D. 11. aug. blev en Tredækker set i »Klaringerne« i Tømmerby Fjord. Den fløj op lige foran mig fra en større mudderflade med spredt vegetation.

(Nedenstående iagttagelser er i modsætning til ovenstående ikke godkendt af Sjældenhedsudvalget på grund af manglende beskrivelser. Når de alligevel undtagelsesvis bringes, er det dels fordi de forøger materialet, dels fordi det drejer sig om fugle, der enten er skudt af jægere eller set af observatører, der er fortrolige med arten, og endelig fordi det nu er evident, at Tredækkeren er regelmæssigt forekommende i Vejlerne. – Sjældenhedsudvalget).

1966:

3 Tredækkere skudt i de vestlige Vejler; d. 4. spt., d. 10.-11. sept. og d. 25. sept., meddelt af jægeren N. HOLTEN ANDERSEN.

1968:

1 blev set af jægere i de østlige Vejler d. 17. aug. D. 13. sept. så J. FOG og S. WARMING en Tredækker i en lille mose 0,5-1 km øst for Tømmerby Fjord. Nogle få dage før havde fiskemester A. BORG iagttaget én nær Kraphuset i de østlige Vejler.

1969:

D. 5.-7. nov. så P. UHD JEPSEN en Tredækker i »Kogleakssøen« i den nordligste del af Bygholmsvejle.

1970:

1 blev skudt ved en fejltagelse i »Kæret« ved Høbjerg ca. 0,5 km vest for Tømmerby Fjord d. 17. okt.

De nævnte observationer sammenholdt med LÆSSØE's tyder på, at Tredækkeren må betragtes som en i de senere år ikke helt så sjælden efterårstrækgæst i Nordvestjylland, som håndbøgerne ofte angiver. Det kan måske skyldes, at Tredækkeren har været i fremgang inden for denne periode.

Samtidig kan der gøres opmærksom på, at Tredækkeren ofte unddrager sig opmærksomhed, idet der sker forveksling med Dobbeltbekkasin (*Gallinago gallinago*) eller den opholder sig i en vegetation, som kan skjule den for iagttagere. Det sidstnævnte forhold er sikkert af stor betydning, hvilket bl. a. ses af, at næsten alle de nævnte iagttagelser er gjort af personer, der har færdedes gennem terrænet uden for vej og sti og her har stødt fuglene op på ganske kort afstand.

LEO KORTEGAARD

Vildtbiologisk Station, 8410 Rønde

SUMMARY: Observations of 15 Great Snipes (*Gallinago media*) during the years 1966-1970 are listed. They are all from Vejlerne in northwestern Jutland (A-locality, project MAR, I.U.C.N. Publication new series no. 5, p. 27-28). 5 of the birds were shot, 4 in 1966; the species has been protected since 1967. The species appears to be more regular than generally supposed. Possibly the population is increasing.

ORNITHOLOGISKE OBSERVATIONER FRA SCORESBYSUND, SOMMEREN 1969

I tidsrummet 15. juli til 2. september 1969 deltog undertegnede på »Grønlands Geologiske Undersøgelser«s ekspedition til Scoresbysund på Østgrønland. Ekspeditionens arbejde var hele tiden af geologisk art, men vi havde lejlighed til at foretage spredte og for det meste tilfældige observationer over fuglefaunaen, væsentligst i områderne ved Hall Bredning.

Enkelte arter er nærmere omtalt, og samtlige arter er nævnt i Tabel 1. Observationerne er foretaget af SVEND FUNDER og af undertegnede.

BJERGAND (*Aythya marila*)*

D. 31. juli blev en ♂ observeret i nærheden af Charcot Havn på Milne Land. Den blev set på en afstand af ca. 30 m sammen med 14 Havlitter (*Clangula hyemalis*) ♀♀. Arten skal ikke være fundet i Scoresby Sund tidligere, men der foreligger 3 fund fra andre steder på Østgrønland og 5 fra Vestgrønland.

BRAMGÅS (*Branta leucopsis*)

Meget almindelig i området. I fædningsperioden blev der på strækningen Charcot Havn - Danmark Ø talt 521 ad. og 16 pull.

KORTNÆBBET GÅS

(*Anser fabalis brachyrhynchus* BAILLON)

I de sidste dage af juli blev der på de sydlige dele af Milne Land optalt 81 ad. og 57 pull. I august var der store koncentrationer af gæs langs vestkysten af Jameson Land, hvor flokke på 50-200 fandtes ved de fleste søer og elve.

JAGTFALK (*Falco rusticolus candicans* GMELIN)

Et ynglepar blev fundet på den nordlige del af Jameson Land (personlig meddelelse C. HEINBERG). En ♂ holdt til ved en gammel redeplads i nærheden af Charcot Havn, men ingen ♀ blev set her. Bytteresterne, som så ud til at være mindst et år gamle, var mest Søkonge (*Plotus alle*). En ♀ slog efter en Almindelig Ryle (*Calidris alpina*) på Danmark Ø d. 28. juli. To enkeltindivider blev set ved de yderste dele af Nordvestfjorden d. 22. og 28. juli.

MELLEMKJOVE (*Stercorarius pomarinus*)

D. 15. juli observeredes en lys fugl i drivisen (69°50' n.br., 20°10' v.l.). Arten er tidligere truffet op til 75° n.br. på Østkysten.

SVARTBAG (*Larus marinus*)

D. 16. juli fløj et individ et par gange over båden i de ydre dele af Hurry Fjord. Arten skal være

Tabel 1. Liste over observerede arter.

Table 1. Survey of species observed.

Tegnforklaring (list of symbols): +: 1-2 individer (individuals), ++: 3-10 individer, +++: > 10 individer, H: ynglen påvist (breeding recorded), T: træk (migration).

Art (Species)	Danmark Ø og S og W-kyst af østkysten af Milne Land	Jameson Land
<i>Gavia stellata</i>	+++	+++ H
<i>Gavia immer</i>	+	+
<i>Aythya marila</i>	+	
<i>Clangula hyemalis</i>	+++ H	+++
<i>Somateria mollissima</i>	+++ H	+++ H
<i>Somateria spectabilis</i>		+
<i>Mergus serrator</i>	++	
<i>Anser fabalis</i>		
<i>brachyrhynchus</i>	+++ H	+++
<i>Branta leucopsis</i>	+++ H	+++
<i>Falco rusticolus</i>	+	
<i>Lagopus mutus</i>	+++ H	
<i>Charadrius hiaticula</i>	+++ H	+++
<i>Arenaria interpres</i>	+++ H	++
<i>Calidris canutus</i>	T	+ og T
<i>Calidris alpina</i>	+++	
<i>Calidris alba</i>	++	T > 500
<i>Phalaropus sp.</i>	+	
<i>Stercorarius longicaudus</i>	+++	++
<i>Larus hyperboreus</i>	+++ H	+++
<i>Sterna paradisaea</i>	+++ H	++
<i>Nyctea scandiaca</i>	+	
<i>Corvus corax</i>	++	++
<i>Oenanthe oenanthe</i>	+++ H	+++
<i>Carduelis flammea</i>	+	
<i>Plectrophenax nivalis</i>	+++ H	+++

forholdsvis sjælden nord for Angmagssalik Distriktet.

SILDEMÅGE (*Larus fuscus*)*

D. 15. juli blev en observeret i drivisen sammen med ovennævnte Mellemkjove og d. 16. juli blev en observeret syd for Kap Tobin. Det kan have været samme fugl. De tre tidligere grønlandske fund er alle fra Vestkysten.

HAVTERNE (*Sterna paradisaea*)

En koloni blev fundet på en lille holm ved Hekla Havn på Danmark Ø d. 27. juli. Kolonien bestod da af 74 reder med gennemsnitlig 1,6 æg pr. rede. På samme holm var der to reder af Ederfugl (*Somateria mollissima*) og 3 af Havlit.

SNEUGLE (*Nyctea scandiaca*)

En ♂ blev observeret ved Mudderbugten d. 30. juli og 27. august. Der blev kun observeret én Halsbåndlemming (*Dicrostonyx groenlandicus*) under hele ekspeditionen (på Jameson Land).

SNESPURV (*Plectrophenax nivalis*)

Almindelig overalt. Da vi d. 19. august gik i land på Flakkerhuk på Jameson Land var der et intetst træk af Snespurve mod nordvest langs kysten. I løbet af 20 minutter blev der talt ca. 1000 fugle fordelt på 30 flokke. Det var nærmest vindstille og klart og trækket foregik i ca. 10 m's højde.

Almindelige arter på Scoresby Sund Fjord var: Malleuk (*Fulmaris glacialis*), Ride (*Rissa tri-dactyla*), Søkonge, Kortnæbbet Lomvie (*Uria lom-via*) og Tejst (*Cephus grylle*).

E. VRÅNES

SUMMARY: Ornithological Observations from Scoresby Sund, Summer 1969. – This article gives a survey of birds observed in Scoresby Sund (Hall Bredning), East Greenland in the period 15. July to 2. September 1969. Totally 30 species were observed. Of special interest are one male *Aythya marila** observed at Milne Land and one (two?) *Larus fuscus** seen near Kap Tobin.

Table 1 refers to birds observed on and close to the coasts bordering Hall Bredning.

LITTERATUR

HALL, A. B., 1966: Breeding Birds of an East Greenland Valley, 1962. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. 60: 175-185.

HALL, A. B. & WADDINGHAM, R. N., 1966: The Breeding Birds of Ørstedes Dal, East Greenland, 1963. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. 60: 186-197.

SALOMONSEN, FINN, 1967: Fuglene på Grønland. – København.

Anmeldelser

ROGER HARKNESS and COLIN MURDOCH: Birds of Prey in the Field. – H. F. & G. Witherby Ltd., London 1971. 208 pp., heraf adskillige tegninger af forff. + 24 tavler med fotografier. 45 sh.

Bogens undertitel lyder: A Guide to the British and European Species, og det viser sig også, at alle europæiske arter er med, omend nogle er meget summarisk behandlet. Teksten er opbygget traditionelt og systematisk, begyndende med Fiskeørn og sluttende med falkene. Forfatterne kommer kun lidt ind på variationer i fjerdragterne, og teksten er i det hele taget så elementær, for ikke at sige intetsigende, at bogens værdi som felt-håndbog er begrænset. Det er umuligt at nævne alle de fejl og udeladelser, der er skyld i denne misère. I en bog af denne type er illustrationer alfa og omega, og forfatterne har da også ødselt ofret næsten halvdelen af sideantallet på deres stregtegninger. At ingen af dem er kunstner skal ikke bebrejdes dem, hvis blot det var lykkedes at bringe noget væsentligt frem, men en række fejl og misforståelser kombineret med en utilstrækkelig teknik gør tegningerne til en tvivlsom affære. Til slut skal nævnes, at bogen er forsynet med 24 sider fotografier, hvoraf nogle er helt fremragende, ikke mindst Hoskings. BENT PORS NIELSEN

KENNETH WILLIAMSON: The Atlantic Islands. A Study of the Faeroe Life and Scene. (385 pp med talrige sorthvide fotos og tegninger). – Routledge & Kegan Paul, London 1970. Pris 63 sh.

Kenneth Williamsons bog om Færøerne udkom første gang i 1948, men har i mange år været udsolgt. Man må derfor hilse dette genoptryk velkommen. Bogen er en af de smukkeste beskrivelser af færøsk folk, kultur og natur, hvori ikke mindst fuglene indtager en central plads. Ikke blot fordi forfatteren er ornitholog, men også fordi fuglene spiller en større rolle både materielt og folkloristisk på Færøerne end vel noget andet sted i verden. De oprindelige kapitler, som beskriver forfatterens indtryk og oplevelser i begyndelsen af 1940-erne er ikke ændret i den nye udgave. Det kunne måske kritiseres, men anm. mener, at det er et stort plus, og at netop disse stemningsfyldte billeder fra en tidligere periode er så væsentlige, at de bør bevares uændrede. De senere års rivende udvikling er jo så godt beskrevet i andre værker. En tilføjelse er dog EINAR KALLSBERGS kapitel om Færøerne idag, som på udmærket måde supplerer Williamsons kapitler. Også den færøiske fugleliste er ført ajour. De væsentligste oplysninger om fugle finder man imidlertid